INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt:	MO-ME-N-T MOderní MEtody s Novými Technologiemi
Reg.č.:	CZ.1.07/1.5.00/34.0903
Operační program:	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Škola:	Hotelová škola, Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Poděbrady
Tematický okruh:	Základní ekonomické pojmy, Trh, Podnik
Jméno autora:	Ing. Eva Karásková
Datum:	23. červen 2013
Ročník: (Cíl. skupina):	2. ročník
Anotace:	Výroba a výrobní zdroje jsou základní ekonomické pojmy, které si žáci osvojují a procvičují.

VÝROBA A VÝROBNÍ ZDROJE

výroba (výrobní činnost)

- je činnost, při které člověk přetváří přírodu, její předměty a síly v užitečné věci, tj. statky a služby
- k výrobě jsou zapotřebí výrobní zdroje (faktory)

schéma výrobního procesu

vstupy výroby → přeměna → výstupy výroby
(VF) (statky či služby)

vztah mezi výrobou a spotřebou

- výše spotřeby ovlivňuje výrobu
- výroba by se měla odvíjet od spotřeby
- výroba může podpořit vyšší spotřebu
- vyšší spotřeba statků a služeb vyvolává potřebu další výroby na vyšší úrovni

Výrobní zdroje (činitelé, faktory)

- k výrobě jsou zapotřebí určité zdroje, tzv. výrobní faktory, tzn., že tyto VF vstupují do výroby a dochází k jejich přeměně či zhodnocení do podoby statků nebo služeb

- výrobní zdroje
  práce (prvotní výrobní zdroj)
  přírodní zdroje (prvotní výrobní zdroj)
  kapitál (odvozený výrobní zdroj)

PRÁCE

- je prvotní výrobní zdroj
- je cílevědomá lidská činnost, jíž lidé získávají statky a služby k uspokojování svých potřeb
- k vykonávání práce člověk musí mít pracovní sílu (tj. souhrn fyzických a duševních schopností pracovat)

práce má podobu

- řídící
  vykonávají řídící pracovníci
- produktivní
  výstupem jsou statky, služby
- jednoduché
  jeden nebo několik úkonů
- fyzické
  pracují svaly
- mechanické
  úkony se opakují

výkonné
vykonávají např. pokojské

neproduktivní
výstupem nejsou statky, služby

složité
mnoho úkonů

duševní
pracuje mozek

tvůrčí
vznikají nové projekty, návrhy

Dělba práce

- je rozdělení jednotlivých pracovních činností mezi jednotlivce nebo skupiny
- předpokladem DP je kooperace = spolupráce
- druhy DP
  - profesní (např.: kuchař, pokojská, recepční, atd.)
  - technická – uvnitř podniku nebo mezi podniky
  - národohospodářská
    - primární
    - sekundární
    - terciární
    - kvartární

PŘÍRODNÍ ZDROJE

- je prvotním výrobním zdrojem
- přírodní síly
  např. síla větru, vody, atd.
- přírodní bohatství
  např. nerostné suroviny, atd.
- půda jako stanoviště podniku a jako základ zemědělství (pozemky)

KAPITÁL

- jde o odvozený VZ – je výsledkem lidské práce
- v podniku se tento VZ nazývá majetek – dlouhodobý a oběžný
- peněžní výnos z použitého kapitálu se nazývá úrok nebo zisk

Kontrolní otázky a úkoly

1. Co rozumíme výrobou.
2. Vyjmenujte výrobní zdroje a vysvětlete.
3. Zařaďte do konkrétních výrobních zdrojů:
   a) konvektomat
   b) solární energie
   c) software
   d) ropa

Literatura

HERČÍKOVÁ, J.; ŠAMŠOVÁ, L. *Základy ekonomiky pro střední a vyšší hotelové školy.* Praha : Fortuna, 2009. ISBN 80-7168-827-4

ZLÁMAL, J.; MENDL, Z. *Ekonomie nejen k maturitě, 1. díl Obecná ekonomie.* Kralice na Hané : Computer Media s.r.o., 2010. ISBN 978-80-7402-056-8

ŽÁK, M. a kol. *Velká ekonomická encyklopedie.* Praha : Linde Praha, a. s., 1999. ISBN 80-7201-172-3